

Barbara Iwankiewicz-Rak

Partnerstwo organizacji pozarządowych i administracji terenowej : cechy i znaczenie

---

Ekonomiczne Problemy Usług nr 56, 247-255

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Barbara Iwankiewicz-Rak¹

PARTNERSTWO ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH I ADMINISTRACJI TERENOWEJ – CECHY I ZNACZENIE

Streszczenie

Współczesny rozwój społeczeństwa obywatelskiego sprzyja nawiązywaniu relacji partnerskich między organizacjami pozarządowymi a administracją publiczną. W artykule zaprezentowano główne cechy współpracy tych podmiotów w procesach rozwiązywania problemów społecznych. Wyeksponowano także koszty i korzyści takiej współpracy jak też jej szanse i zagrożenia. Wskazano, że negatywne jej skutki równoważą korzyści w postaci rozwiązanego problemu społecznego i zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej.

Wprowadzenie

Funkcje organizacji pozarządowych (non-governmental organizations – NGOs) ukazują znaczenie roli NGOs w życiu społecznym i publicznym społeczeństw demokratycznych. Urzeczywistniają się one w różnych formach współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, których zasady są określane prawem. Na przykład w Polsce, w Konstytucji PR z 1997 roku² ustanowiono „prawa podstawowe dla państwa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, współdziałaniu władz i dialogu społecznym oraz na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot³. Zasada pomocniczości oznacza, że organizacje społeczne (NGOs) mają pierwszeństwo w wykonywaniu tych zadań społecznych, które są w stanie wypełnić, natomiast samorządy i administracja rządowa i terytorialna powinna je w tym wspierać.

---

¹ Barbara Iwankiewicz-Rak – dr hab. prof. WSB, Katedra Marketingu, Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu.

² Konstytucja PR z dnia 2.04.1997. Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483. Natomiast w artykule 12 określono, że „...Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji”. Usankcjonowano w ten sposób możliwość tworzenia i funkcjonowania w Polsce organizacji społecznych dobrowolnych.

³ Zob. M. Arczewska, *Nie tylko jedna ustawa. Prawo o organizacjach pozarządowych*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2005, s. 47, W.J. Wołyniuk, *Konstytucyjne zasady partycypacji zbiorowości w sprawach publicznych*, w: *Działania zbiorowe w teorii i praktyce*, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej, Wrocław 2005, s. 20 i dalsze.

Realizacja zasady pomocniczości wymaga współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, którą cechować powinno: partnerstwo, efektywność, jawność, profesjonalizm, równy dostęp oraz suwerenność⁴.

Celem artykułu jest przedstawienie głównych cech relacji między organizacjami pozarządowymi a administracją terenową ukierunkowanych na zaspokojenie potrzeb społecznych jako egzemplifikację zastosowań marketingu partnerskiego w praktyce⁵.

Formy współpracy organizacji pozarządowych z administracją publiczną

Rolę i znaczenie organizacji pozarządowych we współczesnej gospodarce rynkowej można rozpatrywać z punktu widzenia⁶:

- świadczeniodawcy usług społecznych,
- reprezentanta interesów grup społecznych.

Przedmiot zadań organizacji non profit w zakresie tych obszarów jest szeroki, świadczą one usługi społecznie użyteczne, głównie w zakresie pomocy społecznej, edukacji, wychowania, kultury i sztuki, ochrony zdrowia, ekologii, ochrony praw człowieka i rozwoju regionalnego. Prowadzą także działania w zakresie edukacji społecznej, lobbingu i rzecznictwa interesów. To wyznacza ich główne funkcje, tj.⁷:

- a) organizowanie i świadczenie usług społecznych,
- b) kreowanie innowacyjności w działaniach społecznych,
- c) rzecznictwo lub doprowadzanie do zmian społecznych,
- d) rozwijanie aktywności w zakresie kreowania przywództwa społecznego,
- e) budowanie demokracji i integracji społecznej.

Wymienione funkcje organizacji pozarządowych wskazują, że wywodzą się one ze społecznego środowiska i jemu służą. Ważne są więc dla ich wypełnienia partnerskie relacje z podmiotami otoczenia zewnętrznego zarówno publicznymi jak i biznesu. Obszary współpracy tych organizacji z administracją publiczną i przedsiębiorstwami komercyjnymi obrazuje „trójkąt partnerstwa”. Rysunek 1 przedstawia relacje, które służą tworzeniu więzi i integrowaniu społeczeństwa w procesach rozwiązywania potrzeb społecznych i kształtowania jakości życia.

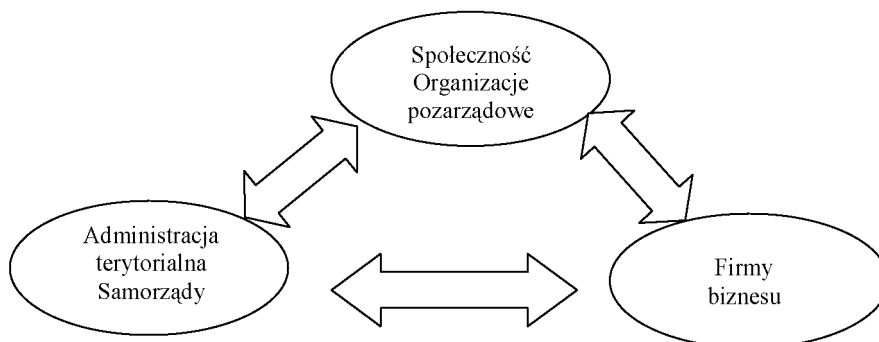
---

⁴ *Współpraca sektora obywatelskiego z administracją publiczną*, red. M. Rymusza, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2004, s. 118.

⁵ Opracowano w ramach realizacji projektu badawczego MNiSzW, nr NN115 247 236, realizowanego w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu w latach 2009-2012.

⁶ *Biała Księga Prawa dla Organizacji Pozarządowych*, Akademia Rozwoju Filantropii, Warszawa 2002, s. 5.

⁷ P. Fric, *The Functions of the Nonprofit Sector*, The paper Voluntas Symposium, Ten Years After, Civil Society and Third Sector in Central and Easter Europe, Charles University in Prague 1999, s. 2.

Rys. 1. Trójkąt partnerstwa w realizacji zadań społecznych

Źródło: *Future of Civil Society. Making Central European Nonprofit Organizations Work*, eds. A. Zimmer, E. Priller, VS Verlag Für Socialwissenschaften I GWV FACHVERLAG GmbH, Wiesbaden 2004, s. 74.

Trójkąt partnerstwa eksponuje bowiem potrzebę współdziałania podmiotów sektora publicznego i biznesu ze społeczeństwem reprezentowanym przez organizacje pozarządowe w realizacji zadań społecznych. Układ ten można traktować jako optymalny system rozwiązywania problemów społecznych i gospodarczych w społecznej gospodarce rynkowej, w którym organizacje pozarządowe są także ważnymi pośrednikami w procesach wymiany informacji między rządem a społeczeństwem i odwrotnie⁸. Z punktu widzenia celu i zakresu tej pracy warto wyeksponować relacje między organizacjami pozarządowymi reprezentującymi społeczeństwo a administracją publiczną. Ten związek może przybierać formę „partycypacji społecznej”⁹, polegającej na udziale obywateli w zarządzaniu sprawami społeczności lokalnej, której są członkami, i jest charakterystyczny dla społeczeństwa obywatelskiego. W układzie tym organizacje pozarządowe mogą być partnerem administracji publicznej jako: reprezentanci społeczności lokalnej, wyrażając opinie publiczne oraz przekazując informacje od społeczeństwa do władz publicznych i odwrotnie; świadczący pomoc bezpośrednią poprzez wykonywanie zadań publicznych w ramach kontraktowania przez samorząd usług społecznych; kreowania innowacyjnych sposobów rozwiązywania problemów społecznych.

Na podstawie „Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie”¹⁰ można wskazać następujące formy współpracy organów administracji publicznej i omawianych organizacji:

- zlecenie realizacji zadań publicznych,
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania oraz koordynacja przedsięwzięć,

⁸ *Współpraca sektora obywatelskiego z administracją publiczną...* s. 17.

⁹ Zob. *Komunikacja i partycypacja społeczna. Poradnik*, red. J. Hausner, MSAP AE, Kraków 1999 s. 41 i dalsze.

¹⁰ *Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz.U. nr 96, poz. 873).

- konsultowanie projektów aktów normatywnych,
- tworzenie wspólnych zespołów doradczych i inicjatywnych.

Tabela 1 pokazuje, że w praktyce głównymi formami współpracy organizacji pozarządowych z samorządem jest uzgadnianie i prowadzenie wspólnych przedsięwzięć, wymiana bieżących informacji oraz wsparcie finansowe i pozafinansowe działań organizacji społecznych.

Tabela 1. Formy współpracy z samorządem

Formy współpracy	Udział (w %) organizacji, które współpracują z samorządem co najmniej co pewien czas
Uzgadniamy wzajemne przedsięwzięcia – prowadzimy wspólne programy, akcje, imprezy	56,8
Na bieżąco wymieniamy z samorządem informacje	54,7
Samorząd wspiera finansowo nasze działania	52,3
Samorząd udziela nam wsparcia pozafinansowego (oddelegowuje pracowników, użycza sprzęt, bezpłatnie udostępnia sale urzędu, oferuje preferencyjne zasady użytkowania lokali, promuje organizację na zewnątrz itp.)	31,9
Utrzymujemy nieformalne kontakty z pracownikami socjalnym/urzędnikami w celu wymiany informacji	27,2
Uczestniczymy w przygotowywaniu przez samorząd dokumentów służących rozwojowi gminy/powiatu/regionu:	26,6
Roczny program współpracy	21,1
Strategia rozwoju gminy	12,8
Strategia rozwiązywania problemów społecznych	7,6
Program profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych	6,3
Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych	5,8
Program gospodarki odpadami i ochrony środowiska	4,2
Lokalna strategia rozwoju rynku pracy	2,8
Formalnie bierzemy udział (w charakterze członków, obserwatorów, zapraszanych gości, ekspertów) w komisjach/grupach roboczych powoływanych przez samorząd	26
Występujemy do samorządu z propozycjami uchwał/rozwiązań służących poprawie sytuacji w dziedzinie, którą się zajmujemy	21,2
W inny sposób uczestniczymy w planowaniu przez samorząd działań służących rozwojowi gminy/powiatu/województwa	10,3
My użyczamy naszych zasobów instytucjom/agendum samorządu	10,2
Samorząd (lub jego agendy) kontraktuje/kupuje u nas usługi	7

Źródło: M. Gumkowska, J. Herbst, *Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych raport z badania 2006*, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 2006, s. 56.

Wymienione obszary współpracy wskazują przedmioty decyzji koncentrujące się na identyfikowaniu potrzeb społecznych, warunków ich zaspokajania, doborze i wyborze zleceniobiorców (organizacji pożytku publicznego) dofinansowaniu

działalności statutowej tych organizacji. Warunkiem pozytywnych rezultatów współpracy organizacji pozarządowych i administracji jest¹¹:

- prowadzenie dialogu obywatelskiego i politycznego na poziomie krajowym i międzynarodowym,
- wypracowywanie formuł i zasad wylaniania reprezentacji tych organizacji i doskonalenie umiejętności zdobywania jej wpływu w środowisku społecznym i politycznym,
- utrwalania w świadomości społeczeństwa i władz publicznych znaczenia zorganizowanej w ramach NGOs aktywności obywateli w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- wypełnianie zainicjowanych lub zakontraktowanych przez samorząd zadań społecznych zgodnie z oczekiwaniami społecznymi.

Partnerstwo organizacji pozarządowych z administracją publiczną ma swoje podstawy w relacjach, jakie mogą występować między tymi podmiotami. Ciekawą koncepcję przedstawił A. Najam, prezentując model Four-Cs (4C)¹², w którym eksponuje 4 typy związków między organizacjami NGOs a instytucjami rządowymi z punktu widzenia realizowanych celów i przyjętej strategii działania (rys. 2.).

	Cele podobne	Cele różne
Strategie podobne	Kooperacja (<i>Cooperation</i>)	Dopełnianie (<i>Co-optation</i>)
Strategie różne	Komplementarność (<i>Complementarity</i>)	Konfrontacja (<i>Confrontation</i>)

Rys. 2. Areny współpracy organizacji pozarządowych i administracji publicznej

Źródło: A. Najam, *The Four-Cs of Third Sector Government Relations. Cooperation, Confrontation, Complementarity and Co-optation*, „Nonprofit Management&Leadership”, vol. 10, nr 4, Summer 2000, s. 383.

Z prezentowanego rysunku 2 wynika, że zarówno NGOs, jak i podmioty administracji publicznej określają swoje cele i strategie ich osiągnięcia, które mogą być wzajemnie podobne lub wykazywać różnice. Tworzy to możliwe cztery kombinacje ich współdziałania, które uzewnętrzniają się w postaci:

- a) kooperacji (*cooperation*), gdy oba podmioty współpracują, realizując podobne cele i w podobny sposób; prezentowana jest wtedy jedność działania NGOs i administracji, co wpływa na realizację przyjętych zadań, ale może zburzyć społeczny i niezależny od rządu wizerunek organizacji pozarządowej,
- b) komplementarności (*complementarity*) to sytuacja, gdy realizacja jednego lub wspólnego celu przebiega w różny sposób; jest to okazja do wykazania

¹¹ Por. S. Morris, *Defining the nonprofit sector: Some Lesson from history*, Civil Society Working Paper 3 Febr. 2000, s. 2 i dalsze; *Future of Civil Society Making Central European Nonprofit Organizations Work*, eds. A. Zimmer, E. Priller, za: Z. Woźniak, *Przyszłość społeczeństwa obywatelskiego z perspektywy doświadczeń krajów Europy Środkowej*, „Trzeci Sektor”, jesień/zima 2004, s. 131.

¹² A. Najam, *The Four-Cs of Third Sector Government Relations. Cooperation, Confrontation, Complementarity and Co-optation*, „Nonprofit Management&Leadership”, vol. 10, nr 4, Summer 2000, s. 383 i dalsze.

innowacyjności i skuteczności oraz niezależności działania w realizacji wspólnego celu; zróżnicowana polityka realizacji celu ma szanse dużej skuteczności osiągnięcia celu wspólnego,

- c) dopełniania (*co-optation*), czyli stanu, gdy omawiane podmioty realizują różne cele społeczne, lecz przyjmują podobne strategie działania; sytuacja dopełniania działań jest zwykle krótkotrwała i prowadzi do konfrontacji lub kooperacji,
- d) konfrontacji (*confrontation*), gdy NGOs i administracja publiczna realizują nie tylko różne cele, ale także w odmienny sposób; sytuacja taka występuje, gdy preferencje i oczekiwania społeczeństwa wyrażane przez organizacje pozarządowe są odmiennie niż podmiotów publicznych, zarówno co do realizowanych celów, jak i przyjmowanych strategii działania; przejawia się to aktami przymusu ze strony administracji publicznej i działań opozycyjnych NGOs i społeczeństwa.

Przedstawione cztery areny relacji między organizacjami pozarządowymi i administracją publiczną ukazują, że postulat partnerstwa mogą spełniać sytuacje: kooperacji, komplementarności i dopełniania. Sprzyjają one także realizacji zasady pomocniczości, która polega na podziale kompetencji przy realizacji zadań publicznych między instytucje publiczne i organizacje pozarządowe. Warunkiem jej wypełnienia w społeczeństwie obywatelskim jest uznanie przez administrację publiczną roli, jaką mogą odegrać organizacje pozarządowe w rozwoju lokalnym w zakresie¹³:

- kreowania i oferowania nowych usług dostosowanych do ujawnionych specyficznych potrzeb mieszkańców lokalnego terytorium,
- integrowania społeczności lokalnej wokół rozwiązywania problemów społecznych,
- tworzenia warunków atrakcyjności terytorialnej miejsc zamieszkania i pracy,
- aranżowania partnerstwa wśród lokalnych podmiotów społecznych i gospodarczych,
- udziału w realizacji strategii zrównoważonego rozwoju.

Korzyści i koszty współpracy organizacji pozarządowych i administracji publicznej

Współpraca podmiotów społecznych i publicznych o cechach partnerstwa jest nowoczesną formą kreowania relacji między sektorami. Współcześnie w społeczeństwie obywatelskim organizacje pozarządowe nie działają samodzielnie, nie są także biernymi wykonawcami zadań określanych przez administrację publiczną, ale aktywnie uczestniczą w tworzeniu lokalnych strategii rozwoju i w ich realizacji. Można także powiedzieć, że organizacje pozarządowe przez fakt dobrego rozpoznania problemów

---

¹³ C. Borzaga, A. Santuari, *New trends in Non –Profit Sector in Europe: The Emergence of Social Entrepreneurship*, w: *The nonprofit Sector in a Changing Economy*, red. A. Noya, C.Nativel, OECD, Paryż 2003, s. 13.

środowiska lokalnego i umiejętność ich artykułowania gwarantują reprezentowanie potrzeb wspólnot lokalnych i w efekcie ich zaspokojenie. Rezultaty partnerstwa organizacji pozarządowych i administracji publicznej w formie wkładu i efektów prezentuje tabela 2.

Tabela 2. Rezultaty współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych

Wyszczególnienie	Instytucje administracji publicznej	Organizacje pozarządowe
<p>Udział (wkład) w:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - legitymizacja/instytucjonalne wsparcie realizacji podjętych działań, - rozpoznanie (wiedzę) o pilnych nierozwiązanych problemach społecznych, - wiarygodność, - fachowość i umiejętności personelu, - infrastrukturę społeczną i bazę techniczną warunkujące proces zaspokajania potrzeb, - granty i fundusze publiczne, - dobre praktyki i globalną wizję, - sieci mediów publicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - informacje o problemach społecznych wymagających pilnego rozwiązania, - znajomość potrzeb i oczekiwań społecznych, - łatwość nawiązywania kontaktów z liderami opinii społecznej, - bliskie związki ze społeczeństwem, a głównie wolontariuszami, - zaangażowanie (charyzmę, empatię i altruizm) w wypełnianiu zadań społecznych, - prospołeczny wizerunek, - wiarygodność, - świadomość odpowiedzialności społecznej.
<p>Efekty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany sposobu i stylu zarządzania, - lepszy poziom usług i objęcie świadczeniem grup potrzebujących, - realokacja funduszy do priorytetowych obszarów potrzeb społecznych (np. do biednych), - szersza dostępność instrumentów i kanałów świadczenia oraz dostarczania usług, - społeczna kontrola efektywności realizowanych programów, - społeczne wsparcie realizowanej misji i celów, - realizacja założonych programów społecznych, - akceptacja grup interesariuszy, - poparcie społeczeństwa dla podejmowanych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocniony wizerunek społeczny przez udział we wspólnych przedsięwzięciach z instytucjami rządowymi, - zespołowa motywacja do pracy - podział ryzyka i efektów związanych z realizacją zadań społecznych, - publicity dzięki mediom rządowym, - wysoka przejrzystość i wiarygodność działania, - rozwój działań gospodarczych, pozastatutowych (profit), - granty i fundusze na realizację zadań społecznych.

Zródło: opracowano na podstawie: A.N. Zafar Ullah, J.N Newell, J.U. Ahmed, M.K.A. Hyder, A. Islam: *Government –NGO collaboration: the case of tuberculosis control In Bangladesh*, Oxford University Press, „Advance Access Publication” no. 24, January 2006, s. 148; Ph. Kotler, N. Lee, *Marketing w sektorze publicznym, Mapa drogowa wyższej efektywności*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Koźmiński Przedsiębiorczość i Zarządzanie, Warszawa 2008, s. 226.

Pomimo wielu społecznych korzyści wynikających z partnerstwa organizacji pozarządowych i publicznych obserwuje się także zagrożenia w postaci formalizacji i profesjonalizacji działań społecznych. Organizacje pozarządowe, by otrzymać pomoc publiczną, muszą bowiem spełniać formalne wymogi, tj.: opracowywać projekty, pisać wnioski, prowadzić księgowość, publikować raporty, promować działalność, zatrudniać wykwalifikowany personel¹⁴. Prowadzi to do zmiany sposobu organizacji pracy i zarządzania tymi organizacjami, a także postrzegania ich jako bardziej przedsiębiorczych niż społecznych. Może to także powodować utratę „wewnątrzsektorowości” organizacji przez fakt dopasowania jej działań do oczekiwań administracji oraz tzw. izomorfizacji sektora pozarządowego¹⁵. Skutki te można oceniać z punktu widzenia zalet, wad, szans i zagrożeń (tabela 3).

Tabela 3. Skutki formalizacji działań organizacji pozarządowych jako efekt współpracy z administracją publiczną

Zalety	Wady
<ul style="list-style-type: none"> – wyższa jakość usług, – łatwiejsze pozyskanie funduszy, – lepsze rozpoznanie potrzeb, – większa gospodarność i odpowiedzialność za efekty ekonomiczne, – innowacyjność, – gwarancja właściwego wykorzystania publicznych funduszy, – koordynacja konkretnych przedsięwzięć. 	<ul style="list-style-type: none"> – utrata spontaniczności działania, – realizacja zadań według formalnych zasad i schematów, – biurokracja, – brak pełnej swobody decyzyjnej, – utrata autonomiczności działań, – uzależnienie od podmiotów publicznych finansujących przedsięwzięcie.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie potencjału III sektora, – zwiększenie zatrudnienia w III sektorze, – tworzenie standardów jakości świadczonych usług, – aktywizowanie i organizowanie społeczności lokalnej wokół działań organizacji, – wzmocnienie pozycji III sektora, – efektywne wykorzystanie funduszy, – kontrola służb publicznych realizujących określone zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> – organizacje społeczne mogą stać się konkurencją dla działań gminy, – podważenie roli samorządu lokalnego w zakresie świadczenia usług publicznych, – nadmierna profesjonalizacja, która może prowadzić do wąskiej specjalizacji działań realizowanych przez organizację, – profesjonalizm i formalizacja mogą prowadzić do zerwania więzi społecznych organizacji z otoczeniem, – wzrost formalizacji działania może zwiększyć koszty funkcjonowania organizacji i świadczenia usług, – zmniejszenie liczby wolontariuszy i dobrodziejów prywatnych.

Źródło: A. Hryniewiecka, *Formalizacja działań organizacji społecznych*, „Polityka Społeczna” 2004, nr 2 s. 9.

¹⁴ Zasady przydzielania grantów i kontraktów reguluje w Polsce Ustawa o zamówieniach publicznych i Ustawa o organizacji pożytku publicznego i o wolontariacie.

¹⁵ J. Wygnański, *Ekonomizacja organizacji pozarządowych. Możliwość czy konieczność*, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 2008, s. 24.

Wskazane w tej części artykułu pozytywne i negatywne skutki współpracy organizacji pozarządowych i administracji publicznej nie dają się zbilansować. Nie można jednoznacznie stwierdzić, co społeczeństwo zyskuje, a co traci w efekcie formalizacji i profesjonalizacji działań organizacji pozarządowych. Kryterium oceny powinien stanowić interes społeczny, który wymaga oceny w każdym indywidualnym przypadku podejmowanych działań.

Podsumowanie

Założenia współpracy i partnerstwa między organizacjami pozarządowymi i administracją publiczną w zakresie realizacji zadań społecznych odpowiadają oczekiwaniom społeczeństw obywatelskich. Jednak fakt unormowania ich przepisami prawa może być zagrożeniem dla swobody działania organizacji pozarządowych i spowodować ich upodobnienie do instytucji administracji publicznej. Partnerstwo NGOs z jednostkami administracji terenowej jest jednak dużą szansą dla organizacji społecznych małej skali, które dostrzegają problemy społeczne i nie mają wystarczających środków na ich rozwiązanie. W tych przypadkach korzystanie z grantów lub kontraktów dywersyfikuje ich źródła funduszy i umożliwia realizację zadań społecznych, co wzmacnia ich misję i buduje pozytywny wizerunek. Dlatego decyzje dotyczące budowania partnerstwa NGOs z administracją publiczną powinny uwzględniać oczekiwania społeczności lokalnej i jej dążenie do wzrostu i tworzenia kapitału społecznego.

PARTNERSHIP of NGOs AND LOCAL ADMINISTRATION - FEATURES AND IMPORTANCE

Summary

Contemporary development of civil society promotes networking partnerships between NGOs and public administration. The paper presents the main features of the cooperation between these actors in the process of solving social problems. Prominence as the costs and benefits of such cooperation, as well as its opportunities and threats. Indicated that the negative effects offset advantages in the form of solved the problem of social and community needs.